

Månadsrapport FCR – oktober 2024¹

Sammanfattning

De genomsnittliga prisnivåerna (månadsmedel) var högre än föregående månad avseende samtliga FCR-produkter – men fortsatt på en låg nivå jämfört tidigare år. Det högsta priset en enskild timme uppvisades avseende FCR-D ned med ett maxpris om 60,9 EUR/MW (volymviktat genomsnitt, båda upphandlingar).

Precis som föregående månad är förklaringen till den generellt låga prisnivån framförallt ett större antal förkvalificerade aktörer vilket bidrar till ökad likviditet och diversifiering av tillgångar. I kombination med införande av marginalpris (februari 2024) leder det till lägre prisnivåer.

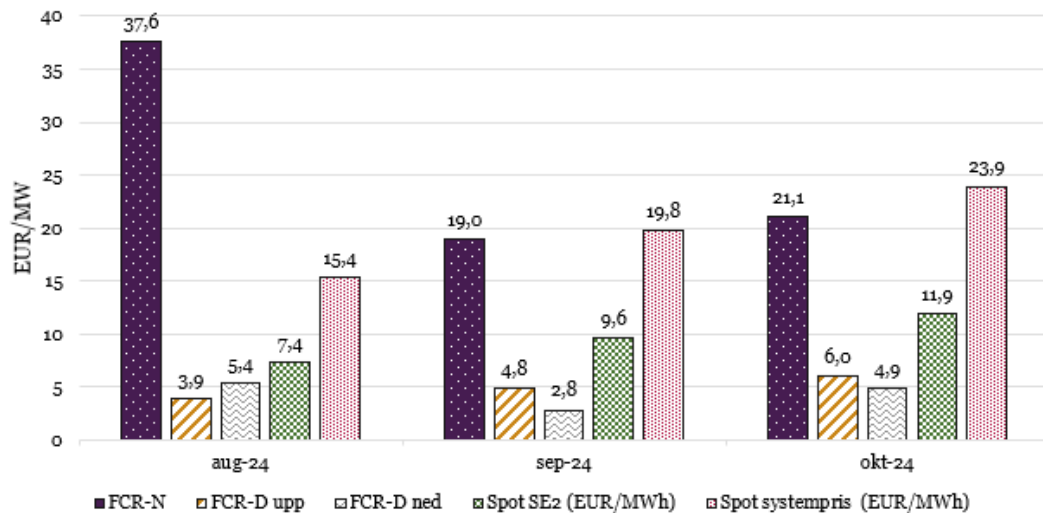
FCR-D-produkterna handlades under oktober månad med en ”rabatt” mot ett redan lågt spotpris (Figur 10). Det normala har under tidigare år varit att produkterna handlas med ett påslag kontra spotpriset. Nu är det bara FCR-N som handlas till ett högre pris än spot. En förklaring är att dominansen av vattenproducenter, vilka har en tydlig alternativkostnad, fortsatt är stor avseende FCR-N. En annan är att aktiveringar och därmed slitage är mer vanligt förekommande avseende FCR-N- än för FCR-D- produkterna, vilket bör leda till en högre prissättning.

¹ Månadsrapporten basera på data från Mimer. Prisdatan avsåg fram till februari 2024 volymviktat genomsnittspris (Upphandling 1 och 2) under prismodellen pay-as-bid. Därefter baseras graferna på volymviktade marginalpriser för auktion 1 och 2.

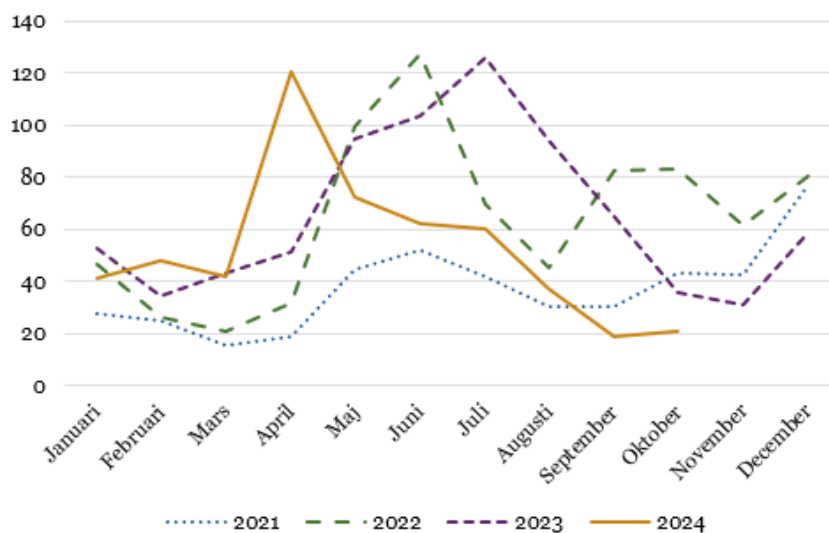
Pris - månadsmedel

Figur 1: Månadsmedelpris för samtliga FCR-produkter samt spotpris för el (NordPool system och SE2)², augusti – oktober 2024

Spotpriset fortsätter den säsongmässiga uppgången, framförallt drivet av högre last. Samtliga FCR-produkter handlas något högre än föregående månad. (För mer information kring spotpriset på el och prispåverkande faktorer, se [Elmarknadsrapport \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/Elmarknadsrapport))

Figur 2: Månadsmedel FCR-N, EUR/MW

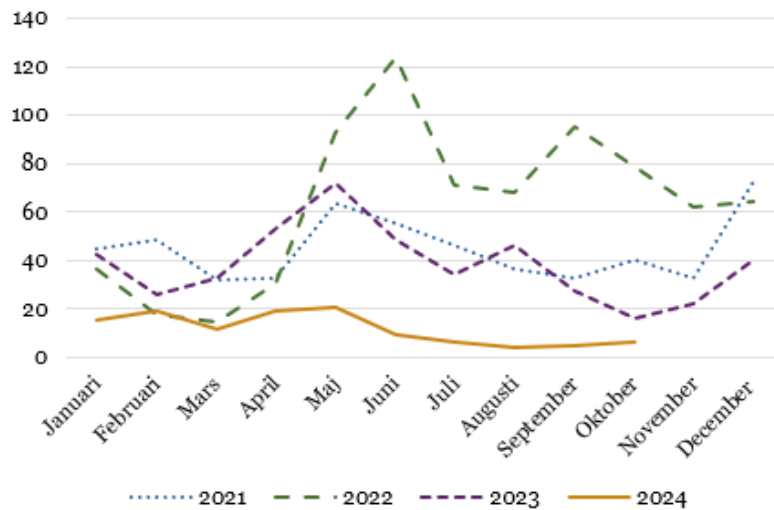
FCR-N är fortsatt den dyraste av de jämförda marknaderna – men fortsätter mönstret som påbörjades under september med nya lägstanivåer sett till den

² En stor andel av reglerresurser har historiskt funnits i SE1 och SE2, varför detta elpris redovisas.

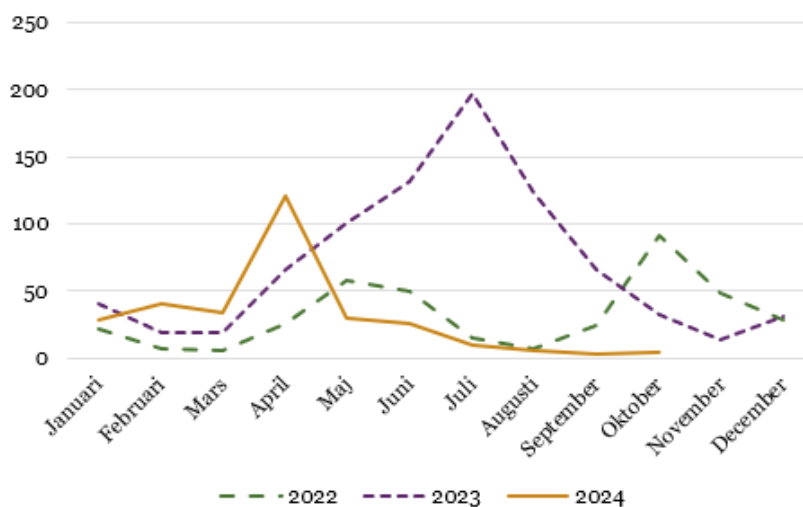
jämförda tidsperioden (se figur 2). Värt att komma ihåg är att även spotpriset (som för planerbara produktionsslag motsvarar alternativkostnad till att erbjuda uppreglering på balansmarknad) är det lägsta under den jämförda perioden, se figur 9.

Figur 3: Månadsmedel FCR-D upp, EUR/MW

Avseende FCR-D upp kan skönjas en något stigande trend sedan augusti. Som synes i diagrammet ovan stiger priset för uppreglering vanligtvis under de sista månaderna av året, sannolikt till följd av ökad vattenkraftproduktion vilket allt annat lika ger färre resurser kvar för uppreglering. Mycket talar dock för att detta mönster inte kommer att bli lika tydligt i år, med en större andel förkvalificerade aktörer och tydligare diversifiering av kraftslag. Men det återstår att se.

Figur 4: Månadsmedel FCR-D ned, EUR/MW

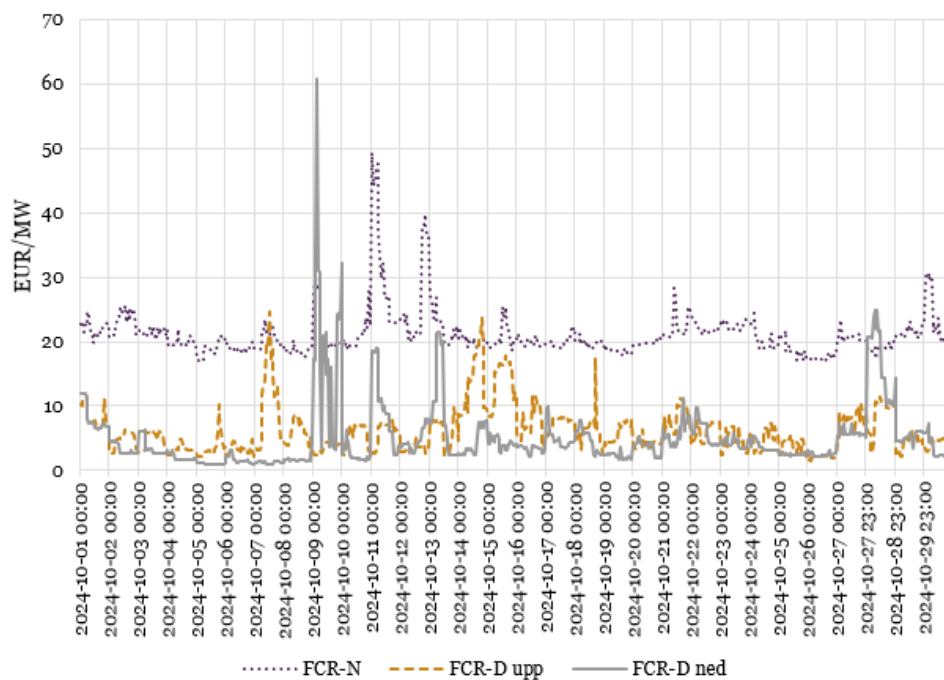

FCR-D ned uppvisar fortsatt ett mycket lågt pris. Precis som tidigare är förklaringen att antalet förkvalificerade resurser har ökat och att aktörsbasen har blivit mer diversifierad då vind- och batteriägare på senare tid gjort ett allt större intåg på marknaden.

Pris - timpris

Först redovisas samtliga diagram, därefter kommenteras prisutvecklingen på timnivå.³

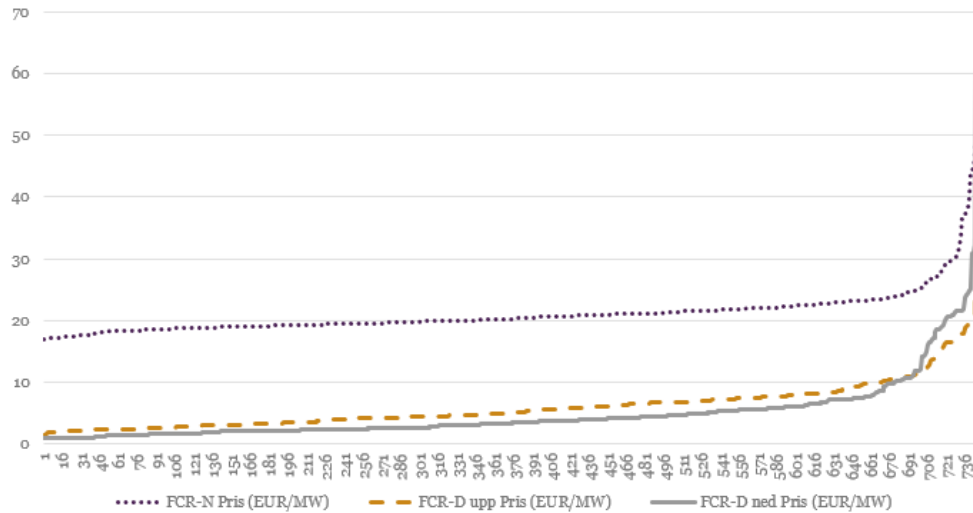
Figur 5: Pris per timma, EUR/MW, september 2024. Samtliga FCR-produkter

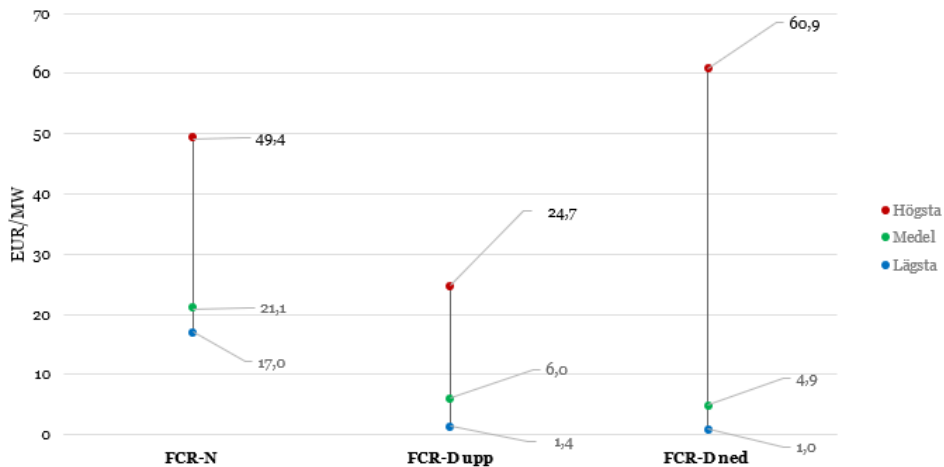
³ Volymviktat genomsnittspris av upphandling 1 och 2, källa: Mimer

Figur 6: Pris per timme, från lägsta till högsta, EUR/MW, september 2024.
Samtliga FCR-produkter

Figur 7: Högsta, lägsta och genomsnittligt timpris EUR/MW, september 2024.
Samtliga FCR-produkter

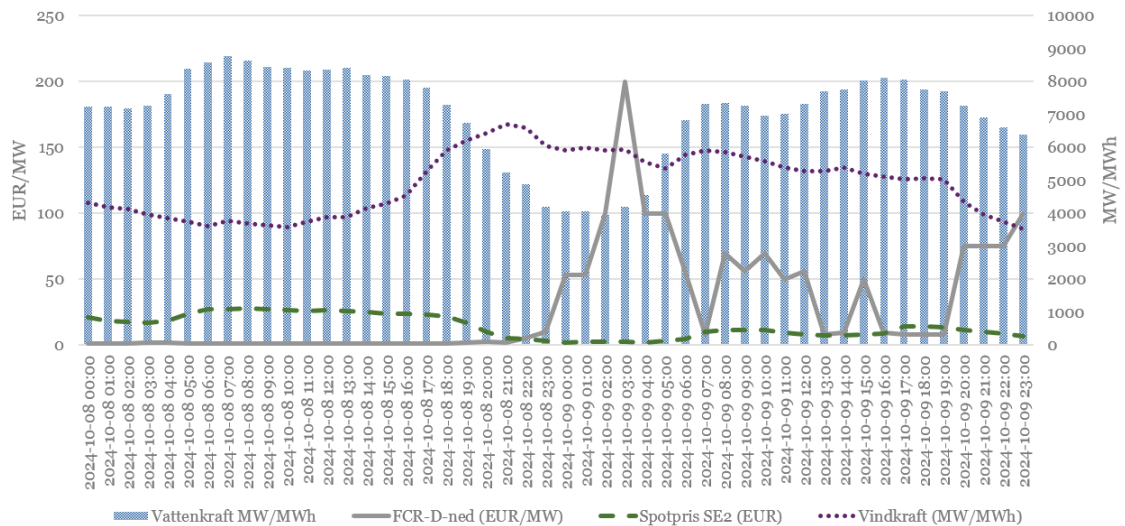

Timmen med högst pris avseende FCR-D ned uppstod 9/10 kl. 03. Marginalpriset mellan de två upphandlingarna varierade kraftigt – i upphandling 1 avropades 361,4MW till ett pris om 1,61 EUR/MW. I upphandling 2 upphandlades 154,10 MW till ett pris om 200 EUR/MW. I figur 8 (nedan) blir det tydligt att spotpriset på el var lågt bl.a. till följd av hög vindkraftsproduktion och låg last (natt), vilket bidrog till låg vattenkraftproduktionen under den aktuella timman. Samtidigt var vattenkraften under upprampning och vindkraften avtagande, vilket medför att båda kraftslagens

möjlighet att medverka på FCR-D ned begränsas, vilket allt annat lika leder till högre priser.

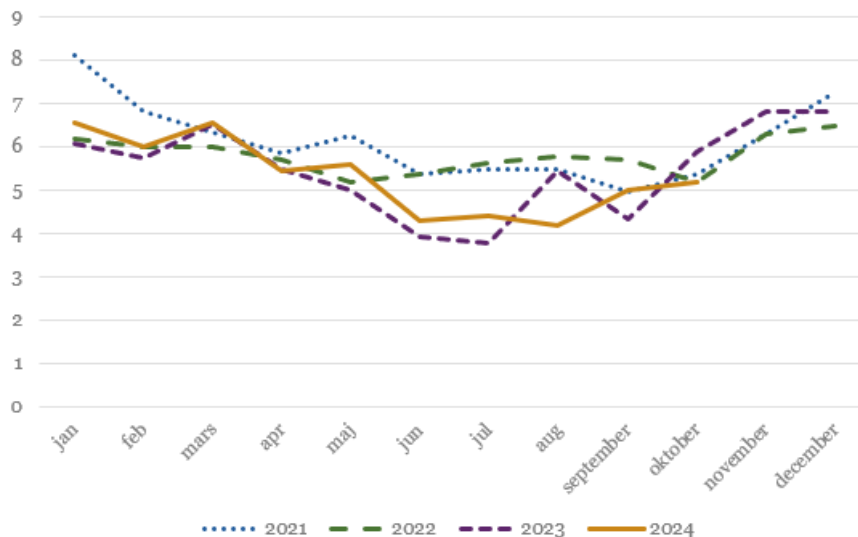
Figur 8: Marknadsutveckling 8-9 oktober

Prispåverkande faktorer

De prispåverkande faktorerna är flera och ibland beroende av varandra. Nedan följs ett par av dem upp närmare.

Figur 9: Vattenkraftproduktion, TWh per månad⁴

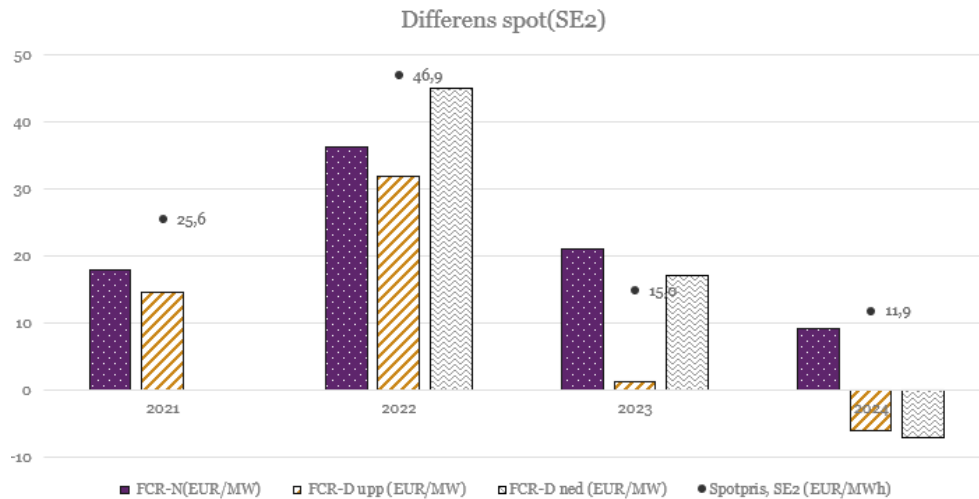

⁴ Data från [Mimer | Svenska kraftnät \(svk.se\)](https://svk.se)

Vattenkraftproduktion var lägre än motsvarande månad förra året (5,2 TWh att jämföra med 5,9 TWh 2023), men i linje med 2021 och 2022.

Figur 10: Differens mot spotpris (SE2), september månad 2021-2024

Spotprisnivån i sig (vilken i sin tur påverkas av en rad olika faktorer såsom vind- och vattenkraftproduktion, konsumtion, marginalkostnad för kol- och gaskraftproduktion etc.) förändras över tid och resulterar i olika alternativkostnad för vissa aktörer när det gäller deltagande avseende stödtjänstmarknaderna. Det är alltså inte enbart utbudet av stödtjänster (likviditet och marknadskoncentration) som påverkar priset, utan även hur aktören prissätter den tjänst som erbjuds.

I grafen ovan kan noteras att både FCR-D ned och FCR-D upp liksom föregående månad handlades med en "rabatt" mot ett redan lågt spotpris (d.v.s. negativt värde i grafen ovan.) Det normala under oktober månad har annars varit att produkterna handlas med ett påslag kontra spotpriset. Alltså är det bara FCR-N som handlas med ett påslag gentemot spot. Sannolika förklaringar är att dominansen av vattenproducenter med en alternativkostnad fortsatt är stor är avseende FCR-N, samt att aktiveringar och därmed slitage är mer vanligt förekommande än för FCR-D produkterna.

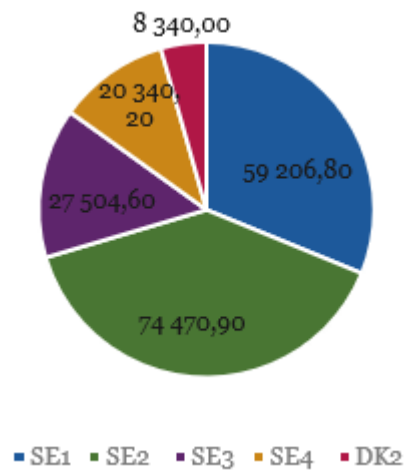
Upphandlad volym

Nedan sammanställs upphandlad volym under månad i tabell och diagram. SE2 har störst marknadsandel avseende FCR-N, medan SE3 dominerar FCR-D.

Tabell 1: Upphandlad volym, oktober. MW

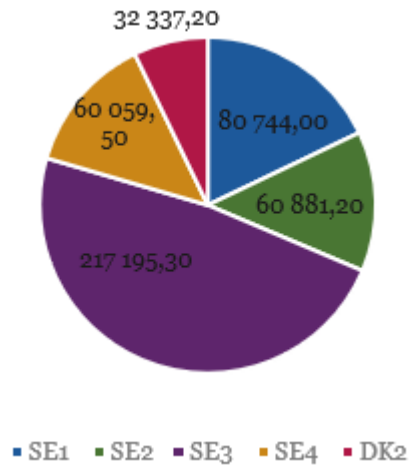
	Totalt	SE1	SE2	SE3	SE4	DK2
FCR-N	189 862,5	59 206,8	74 470,90	27 504,60	20 340,20	8 340
FCR-D upp	451 271,2	80 744	60 881,20	217 195,30	60 059,50	32 337,20
FCR-D ned	395 742,7	41 368,50	75 237,70	167 094,90	53 823,50	58 218,10

Figur 11: Upphandlad volym FCR-N oktober, MW

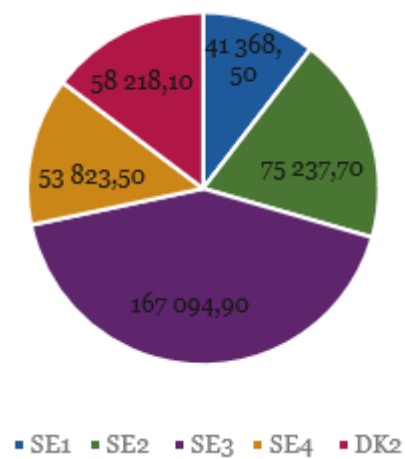

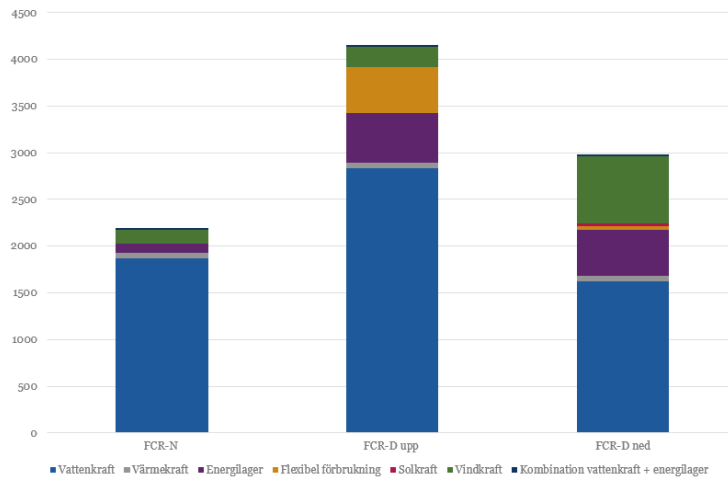
Figur 12: Upphandlad volym FCR-D upp oktober, MW

Figur 13: Upphandlad volym FCR-D ned oktober, MW

Figur 14: Förkvalificerad volym per kraftslag, MW (1 oktober 2024)

Om rapporten

Svenska Kraftnät publicerar sedan september 2024 en månadsvis sammanställning avseende prisutvecklingen för FCR.

Månadsrapporten baseras på data från Mimer. Prisdatan avsåg fram till februari 2024 volymviktat genomsnittspris (upphandling 1 och 2) under prismodellen pay-as-bid. Därefter baseras graferna på volymviktade marginalpriser för upphandling 1 och 2.

För ytterligare information kring FCR och övriga reserver som Svenska kraftnät upphandlar, se [Om olika reserver | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

Bakgrund, FCR (frekvenshållningsreserver)

Upphandling av FCR sker för årets samtliga timmar. Volymkravet för FCR-D upp beror av aktuellt dimensionerande fel i systemet och kan därför variera under året. Det maximala volymkravet är baserat på att Oskarshamn 3 är i full drift, vilket då innebär att dimensionerande fel i Norden är 1450 MW.

Volymkravet för FCR-D ned beror av aktuellt dimensionerande fel i systemet och kan därför kan variera under året. Det maximala volymkravet är baserat på att någon av utlandskablarna NSL eller Nordlink är i full drift, vilket då innebär att dimensionerande fel i Norden är 1400 MW.

Uppdatering av upphandlingsvolymen för FCR sker huvudsakligen årsvis men då FCR-D ned är en ny reserv för 2022 trappas handeln av den upp kvartalsvis utifrån en bedömning av vilket utbud som finns tillgängligt under perioden.

För information om nordiska volymkrav för FCR under 2024 och vilka fördelningsnycklar som gäller för de nordiska länderna läs [Beslut om upphandlingsvolym för frekvenshållningsreserver \(FCR\) för 2024](#).

Upphandling av FCR-D ned 2022-2024:

Kvartal	2022	2023	2024
Kvartal 1	75 MW	210 MW	365 MW
Kvartal 2	120 MW	255 MW	410 MW
Kvartal 3	120 MW	275 MW	410 MW
Kvartal 4	165 MW	320 MW	470 MW

Information om upphandlingen av FCR-D ned för kvartal 1 2025, meddelas i december.

Prissättning

Fram t.o.m. januari tillämpades prissättningsmodellen pay-as-bid på samtliga FCR-marknader. Sedan februari 2024 tillämpas pay-as-cleared, d.v.s. marginalprissättning, på samtliga marknader.

Övrigt

Vid eventuella frågor kring marknadsrapport FCR, vänligen kontakta fcr@svk.se. För snabbare hantering, skriv "FCR marknadsrapport" i ämnesraden.